CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Historia**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	EHIP-R0-100, EHIP-R0-200, EHIP-R0-300, EHIP-R0-400, MHIP-R0-700, EHIP-R0-Q00, EHIP-R0-Z00
Termin egzaminu:	21 maja 2024 r.
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2024 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024[1]	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I. Starożytność. 1. Cywilizacje Bliskiego Wschodu. Zdający: 1) charakteryzuje uwarunkowania […] rozwoju cywilizacji na Bliskim Wschodzie.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: B

Przykładowe uzasadnienie:

W źródle 1. znajduje się informacja o tym, że formalną oznaką zjednoczenia państwa było przyjęcie przez faraona [Narmera] korony Górnego i Dolnego Egiptu. Na reliefie B jest przedstawiona symboliczna scena koronacji faraona podwójną koroną.

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I. Starożytność. 3. Ekspansja w świecie greckim i rzymskim. Zdający: 2) charakteryzuje […] ekspansję Aleksandra Wielkiego.

[1] 1 Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. poz. 1698).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
Treść źródła 1. wskazuje na to, że mowa wygłoszona została po dokonaniu podbojów przez Aleksandra Macedońskiego. Natomiast źródło 2. przedstawia dawną monarchię Aleksandra, podzieloną po jego śmierci między diadochów [wodzów, dowódców armii macedońskiej], na co wskazuje istnienie państw powstałych w wyniku rozpadu państwa Aleksandra (np. państwa Seleukidów).

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I. Starożytność. 4. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 1) charakteryzuje przemiany ustrojowe i społeczne w Rzymie republikańskim i w cesarstwie rzymskim.

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie dwóch prawidłowych nazw urzędów.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
konsul
trybun ludowy

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	I. Starożytność. 2. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnej Grecji. Zdający: 4) identyfikuje dziedzictwo kultury greckiej w dorobku kulturowym Europy. 4. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 5) identyfikuje dziedzictwo kultury rzymskiej w dorobku kulturowym Europy

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – za sformułowanie jednego argumentu potwierdzającego tezę.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Rozwiązaniem greckim w zaprezentowanej budowli jest obecność np. kolumn, portyku czy tympanonu; natomiast rzymską inspirację stanowi np. kopuła, obecność konstrukcji opartej na łuku.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	II. Średniowiecze. 3. Europa w okresie krucjat. Zdający: 2) charakteryzuje polityczne, społeczno-gospodarcze i religijne uwarunkowania […] wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej […].

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do informacji z obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
Papież [Urban II] wzywał do udzielenia pomocy chrześcijanom zamieszkującym na Wschodzie, którzy podbici zostali przez Turków i Arabów [wyznawców islamu], a następnie byli przez nich prześladowani. Skutkiem tego apelu było rozpoczęcie krucjat [wypraw krzyżowych rycerstwa europejskiego] do Palestyny [Ziemi Świętej, na Bliski Wschód]. Mapa przedstawia Europę z zaznaczonymi kierunkami wypraw Wikingów [Normanów], m.in. na Islandię, Wyspy Brytyjskie, wyspy na Morzu Śródziemnym, na Ruś, a nie wyprawy krzyżowe.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 6. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	II. Średniowiecze. 2. Europa wczesnego średniowiecza. Zdający: 4) charakteryzuje funkcjonowanie […] struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym.

Zasady oceniania

2 pkt – za pełne wyjaśnienie struktury (z dostrzeżeniem jej hierarchiczności lub religijnego porządku) zawierające odwołanie do trzech elementów graficznych.
1 pkt – za częściowe wyjaśnienie struktury zawierające odwołanie do trzech elementów graficznych.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Na ilustracji zostało ukazane społeczeństwo złożone z trzech stanów: duchownego, rycerskiego i chłopskiego. Duchowieństwo symbolizują postacie w strojach kapłańskich z pastorałem, grupę szlachetnie urodzonych postacie z koronami i mieczami, natomiast stan chłopski [pracujący, trzeci] symbolizują postacie z motykami uprawiające ziemię. Stan rycerski i duchowny znajdują się wyżej w hierarchii. Nad całością góruje Chrystus.

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	II. Średniowiecze. 4. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 3) rozpoznaje tendencje centralistyczne i decentralistyczne w życiu politycznym państwa polskiego w X–XII w.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do informacji z obu fragmentów kroniki.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: A

Przykładowe uzasadnienie: We fragmencie A jest mowa o wyprawie Henryka V [króla Niemiec], który interweniował zbrojnie w Polsce w celu przywrócenia władzy Zbigniewa – brata Bolesława Krzywoustego. Fragment B odnosi się do sporu króla Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem, który miał miejsce kilkadziesiąt lat wcześniej.

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 3. Rzeczpospolita w okresie renesansu i demokracji szlacheckiej. Zdający: 1) opisuje i wyjaśnia funkcjonowanie najważniejszych instytucji życia politycznego w XVI-wiecznej Polsce, w tym […] sejmu, senatu […].

Zasady oceniania

1 pkt – za podanie prawidłowej nazwy dokumentu.

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

[konstytucja] *nihil novi*, przywilej radomski

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 3. Rzeczpospolita w okresie renesansu i demokracji szlacheckiej. Zdający: 1) opisuje i wyjaśnia funkcjonowanie najważniejszych instytucji życia politycznego w XVI-wiecznej Polsce, w tym […], sejmu, senatu […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Tak

Przykładowe uzasadnienia:

- Ilustracja przedstawia trzy stany sejmujące. Widać króla na tronie, siedzących senatorów oraz stojących posłów w trakcie obrad sejmu. W tekście wymienione są te same stany sejmujące.
- Ilustracja przedstawia wspólne obrady senatu oraz izby poselskiej, o czym jest mowa także w źródle 1.

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 3. Rzeczpospolita w okresie renesansu i demokracji szlacheckiej. Zdający: 6) ocenia sytuację wyznaniową na ziemiach Rzeczypospolitej w XVI w. […].

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do napisu i wybranego elementu graficznego drzeworytu.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie:

Ilustracja i napis przedstawiają papieża jako jeden z filarów państwa polskiego. Tymczasem arianie (bracia polscy) odrzucali autorytet papieża.

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych.	III. Dzieje nowożytne. 3. Rzeczpospolita w okresie renesansu i demokracji szlacheckiej. Zdający: 1) opisuje i wyjaśnia funkcjonowanie najważniejszych instytucji życia politycznego w XVI-wiecznej Polsce […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego […].	

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 2. Europa w XVI–XVII w. Zdający: 2) wyjaśnia polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji […].

Zasady oceniania
1 pkt – za poprawne przyporządkowanie dwóch postaci.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Fragment A – Karol IX
Fragment B – Henryk IV

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 2. Europa w XVI–XVII w. Zdający: 2) wyjaśnia polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – za poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Słowa te oznaczały, że Henryk IV zmienił wyznanie z kalwińskiego na katolickie, co umożliwiło mu objęcie tronu francuskiego.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 4. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVII w. Ustrój, społeczeństwo i kultura. Zdający: 2) wyjaśnia przyczyny kryzysów wewnętrznych […] Rzeczypospolitej w XVII w.

Zasady oceniania
1 pkt – za poprawne rozpoznanie władcy.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Jan [II] Kazimierz [Waza]

Zadanie 12.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. 4. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVII w. Ustrój, społeczeństwo i kultura. Zdający: 2) wyjaśnia przyczyny kryzysów wewnętrznych […] Rzeczypospolitej w XVII w.

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Rozwiązanie
Abdykacja / zrzeczenie się tronu

Zadanie 12.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. XVII. Europa w XVI-XVII wieku. Zdający: 7) opisuje przemiany w kulturze europejskiej w XVII w. i rozpoznaje główne dokonania epoki baroku.

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do jednej widocznej cechy stylu.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: barok
Przykładowe uzasadnienie:
- dynamizm przedstawienia
- przepych / bogactwo dekoracji
- uwidocznione emocje postaci

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	III. Dzieje nowożytne. XVII. Europa w XVI-XVII wieku. Zdający: 6) opisuje następstwa rewolucji angielskich.

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie poprawnej nazwy wydarzenia wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do treści rysunku.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Rozwiązanie

Nazwa wydarzenia:

Ścięcie Karola (I) Stuarta / obalenie monarchii w Anglii / rewolucja angielska / restauracja monarchii

Przykładowe uzasadnienia:

- Na ściętym pniu drzewa umieszczono datę ścięcia króla [Karola I Stuarta], która oznacza też symboliczne obalenie monarchii w Anglii.
- O obaleniu monarchii / o republikańskim ustroju Anglii świadczą leżące na ziemi insygnia królewskie: połamane berło i porzucona korona.
- Ze ściętego pnia wyrasta nowa gałąź, na której umieszczono koronę, która wskazuje na powrót do władzy dynastii Stuartów / na restaurację monarchii w Anglii.

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XIX. 1. Europa napoleońska. Zdający: 2) wskazuje przykłady i wyjaśnia przyczyny zaangażowania się Polaków po stronie Napoleona.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do informacji z obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną albo błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie: W tekście jest mowa o przejściu Niemna i zaniesieniu wojny na terytorium Rosji, czyli o wyprawie wojennej z 1812 r. Natomiast na mapie zaznaczono przebieg wojny z 1809 r., o czym świadczy bitwa pod Raszynem oraz działania militarne na terenie zaboru austriackiego (np. Lublin, Kraków, Przemyśl, Lwów).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	IV. Wiek XIX. 4. Walka o niepodległość Polski w okresie niewoli narodowej. Zdający: 3) wyjaśnia przyczyny, charakter i skutki powstań narodowych.

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

powstanie listopadowe

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	IV. Wiek XIX. 4. Walka o niepodległość Polski w okresie niewoli narodowej. Zdający: 3) wyjaśnia przyczyny, charakter i skutki powstań narodowych.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do treści obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: A.
Przykładowe uzasadnienie: W źródle 1. i pieśni w wersji A zawarta jest krytyczna ocena działań Chłopickiego – świadczą o tym określenia wskazujące na opieszałość generała.
[Pieśń w wersji B stanowi pochwałę działań Chłopickiego.]

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 16. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	IV. Wiek XIX. 6. Europa i świat w XIX w. Zdający: 1) charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych […] w Stanach Zjednoczonych.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do treści obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Tak.

Przykładowe uzasadnienie: W źródle 2. jest mowa o sprzeciwie USA wobec jakiejkolwiek ingerencji europejskiej w sprawy obu Ameryk. Źródło 1. potwierdza ten przekaz, gdyż np. na ilustracji przedstawiono wuja Sama (karykatura prezydenta Stanów Zjednoczonych), który broni przejścia przedstawicielom państw europejskich na kontynent amerykański.

Zadanie 17.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	IV. Wiek XIX. 3. Ideologie XIX w. Zdający: 2) wyjaśnia […] zjednoczenie […] Niemiec.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie zawierające odwołanie do obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Rysunek odnosi się do klęski Francji w bitwie pod Sedanem w 1870 roku w trakcie wojny francusko-pruskiej, co umożliwiło finalizację procesu zjednoczenia Niemiec. Tekst przedstawia okoliczności koronacji Wilhelma I na cesarza Niemiec w 1871 r. po zwycięskiej wojnie z Francją, której symbolem był Sedan.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	IV. Wiek XIX. 3. Ideologie XIX w. Zdający: 2) wyjaśnia […] zjednoczenie […] Niemiec.

Zasady oceniania

1 pkt – za podanie prawidłowej nazwy dynastii.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Hohenzollernowie

Zadanie 18. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 1. I wojna światowa i rewolucje w Rosji. Zdający: 1) […] opisuje charakter działań wojennych.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do dwóch elementów graficznych plakatu.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: ententa
Przykładowe uzasadnienie: Bestia, wywołująca negatywne skojarzenia, ma na głowie pikielhaubę oraz czapkę austriacką – uosabia zatem państwa centralne. Walczą z nim żołnierze w mundurach państw ententy.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 19.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 4. Odbudowa niepodległości i życie polityczne II Rzeczypospolitej. Zdający: 1) opisuje proces kształtowania się terytorium II Rzeczypospolitej […].

Zasady oceniania

2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy prawidłowe wskazania.
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa prawidłowe wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1 – F
2 – P
3 – P

Zadanie 19.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 4. Odbudowa niepodległości i życie polityczne II Rzeczypospolitej. Zdający: 1) opisuje proces kształtowania się terytorium II Rzeczypospolitej […].

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawną odpowiedź.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

[Lucjan] Żeligowski

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 20.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 2. Kryzys demokracji i systemy totalitarne. Zdający: 1) […] charakteryzuje najistotniejsze przemiany zachodzące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym w ZSRR do końca lat trzydziestych XX w.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do wybranego źródła.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Źródło 2.

Przykładowe uzasadnienie: Głównym założeniem Nowej Ekonomicznej Polityki było częściowe wprowadzenie [przywrócenie] rynkowych mechanizmów gospodarczych, m.in. pozwolenie na prowadzenie małych prywatnych przedsięwzięć, w tym prywatny handel i usługi, co opisano w cytowanym fragmencie pamiętnika gubernatora Kronsztadu.

Zadanie 20.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 2. Kryzys demokracji i systemy totalitarne. Zdający: 1) […] charakteryzuje najistotniejsze przemiany zachodzące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym w ZSRR do końca lat trzydziestych XX w.

Zasady oceniania

2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy prawidłowe wskazania.

1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa prawidłowe wskazania.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1 – F

2 – P

3 – F

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 21. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego [….].	V. Wiek XX. 2. Kryzys demokracji i systemy totalitarne. Zdający: 2) wyjaśnia społeczne, gospodarcze, polityczne i kulturowe uwarunkowania […] nazizmu […].

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe uzasadnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Prezentowany kadr przedstawia uporządkowany w równe szeregi tłum ludzi (zwolenników Hitlera), co miało symbolizować potęgę i jedność narodu niemieckiego.
- W centralnym punkcie kadru znajdują się ogromne flagi ze swastyką – symbolem nazizmu, to wokół tego symbolu koncentruje się uwaga zgromadzonych. Scena jest przykładem gloryfikacji nazizmu.
- Tytuł filmu „Triumf woli” jest nacechowany emocjonalnie, ma budzić pozytywne skojarzenia.

Zadanie 22.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego […].	V. Wiek XX. 8. Okupacja niemiecka i radziecka na ziemiach polskich. Zdający: 6) wyjaśnia uwarunkowania polityczne i charakteryzuje czyn zbrojny powstania warszawskiego.

Zasady oceniania

1 pkt – za podanie prawidłowej daty dziennej.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1 sierpnia [1944 r.]

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 22.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	V. Wiek XX. 8. Okupacja niemiecka i radziecka na ziemiach polskich. Zdający: 6) wyjaśnia uwarunkowania polityczne i charakteryzuje czyn zbrojny powstania warszawskiego.

Zasady oceniania

2 pkt – za podanie dwóch podobieństw.
1 pkt – za podanie jednego podobieństwa.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Podobieństwo A:

- Obaj autorzy dostrzegają w powstaniu warszawskim źródło zimnowojennego podziału (konfliktu) między ZSRR a mocarstwami zachodnimi.
- Według obu autorów stosunek do powstania warszawskiego ujawnił faktyczne intencje Stalina i ZSRR, co miało wpływ na zmianę oceny sowieckiej polityki.

Podobieństwo B:

- Obaj autorzy zauważają, że pamięć o tragicznych doświadczeniach powstania warszawskiego wpłynęła na to, że Polacy nie zdecydowali się na tę formę walki (powstanie zbrojne) w czasach komunizmu.
- Według obu autorów idea „Solidarności” i jej pokojowego charakteru wyrosła z inspirującej refleksji nad powstaniem warszawskim.

Zadanie 23.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	V. Wiek XX. 13. Polska w latach 1944–1948. Zdający: 2) charakteryzuje główne etapy przejmowania władzy przez komunistów w Polsce […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – za poprawne wymienienie dwóch metod.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
- propaganda / dyskredytowanie przeciwników politycznych
- fałszowanie wyników głosowania

Zadanie 23.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 13. Polska w latach 1944–1948. Zdający: 2) charakteryzuje główne etapy przejmowania władzy przez komunistów w Polsce […].

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienia:
- Pytanie, które otrzymało najwięcej głosów na „tak” dotyczyło akceptacji nowej zachodniej i północnej granicy Polski a nie kwestii senatu – wg źródła 2. rzeczywisty odsetek odpowiedzi pozytywnych wyniósł 67%.
- Plakat odnosi się do kwestii zniesienia senatu, co spotkało się z najmniejszym poziomem akceptacji w głosowaniu (27%).

Zadanie 24. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego […].	V. Wiek XX. 12. Europa Środkowo-Wschodnia po II wojnie światowej. Zdający: 1) charakteryzuje proces uzależniania państw Europy Środkowo-Wschodniej od ZSRR […].

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie:

Na mapie ukazano rozmieszczenie wojsk Układu Warszawskiego po inwazji na Czechosłowację [operacja „Dunaj” w 1968 roku]. Tekst z kolei informuje o pacyfikacji przez wojska sowieckie powstania węgierskiego [w 1956 roku], o czym świadczą np. nazwiska polityków uczestniczących w wydarzeniach tam opisanych (N. Chruszczow, I. Nagy), informacja o terminie interwencji, skala ofiar.

Zadanie 25. (0–12)

Temat 1. Scharakteryzuj przyczyny kryzysu i upadku republiki rzymskiej.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	I. Starożytność. 3. Ekspansja w świecie […] rzymskim. Zdający: 3) charakteryzuje ekspansję rzymską i wyjaśnia ideę imperium rzymskiego. 4. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 1) charakteryzuje przemiany ustrojowe i społeczne w Rzymie republikańskim i w cesarstwie rzymskim.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty (polityczny, społeczno-gospodarczy i kulturowy); • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe, np. wpływ przemian społecznych na przemiany ustrojowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, np. ukazując wpływ armii na przemiany polityczne; • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • zajął stanowisko i je częściowo uargumentował; • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu, np. ukazał rolę Juliusza Cezara; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.

Temat 2. Przedstaw międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Litwą w XIV–XV wieku. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe.

Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	II. Średniowiecze. 7. Polska w XIV–XV w. Zdający: 3) wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z […] Litwą w XIV–XV w.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty, np. znaczenie unii dla przemian ustrojowych; • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • trafnie i w pełni wykorzystał materiały źródłowe; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym, np. przedstawił etapy związków polsko-litewskich; • w większości wykorzystał materiały źródłowe; • podjął próbę formułowania wniosków.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu, np. przedstawił okoliczności zawarcia unii w Krewie; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych; • podjął próbę wykorzystania załączonych materiałów źródłowych i przywołania ich w tekście pracy.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, nawiązując do treści zawartych w materiale źródłowym; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni; • podjął nieudolną próbę wykorzystania materiałów źródłowych.

Temat 3. Opisz przemiany w kulturze europejskiej w XVII wieku z uwzględnieniem głównych dokonań epoki baroku.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację,	II. Dzieje nowożytne. 2. Europa w XVI–XVII w. Zdający: 7) opisuje przemiany w kulturze europejskiej w XVII w. i rozpoznaje główne dokonania epoki baroku. 4. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVII w. Ustrój, społeczeństwo i kultura. Zdający:

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	5) charakteryzuje sarmatyzm jako ideologię i styl życia polskiej szlachty; rozpoznaje dzieła sztuki polskiego baroku.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawiska, ukazując różne jego aspekty; • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji, • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe, np. ukazując propagandową rolę sztuki; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; np. wpływ kontrreformacji na przemiany kulturowe; • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu, np. podając cechy sztuki barokowej; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.

Temat 4. Porównaj cele i metody polityki zaborców wobec Polaków w okresie niewoli narodowej.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych. III. Tworzenie narracji historycznej.	IV. Wiek XIX. 4. Walka o niepodległość Polski w okresie niewoli narodowej. Zdający: 1) charakteryzuje i porównuje cele oraz metody polityki zaborców wobec społeczeństwa polskiego w okresie niewoli narodowej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • porównał cele i metody polityki zaborców; • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe; • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym, np. ukazując zmiany sytuacji Polaków w zaborze rosyjskim; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • podjął próbę porównania celów i metod polityki zaborców; • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu, np. podał przykłady rusyfikacji i germanizacji; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.

Temat 5. Scharakteryzuj i oceń przemiany społeczno-gospodarcze w Polsce w latach 1944–1970. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający porządkuje i synchronizuje wydarzenia z […] dziejów ojczystych; dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych.	IV. Wiek XX. 13. Polska w latach 1944–1948. Zdający: 1) porównuje terytorium Polski powojennej z terytorium II Rzeczypospolitej oraz analizuje polityczno-społeczne i gospodarcze skutki zmiany granic;

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; rozpoznaje rodzaje źródeł; ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; dostrzega wielość perspektyw badawczych oraz wielorakie interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje pozyskane informacje z różnych źródeł wiedzy.	3) rozpoznaje charakterystyczne cechy okresu odbudowy i przebudowy gospodarki, z uwzględnieniem reformy rolnej i nacjonalizacji przemysłu. 14. Polska w latach 1948–1956. Zdający: 2) charakteryzuje system polityczny i społeczno-gospodarczy Polski w okresie stalinowskim; 3) rozpoznaje charakterystyczne cechy gospodarki centralnie planowanej i ocenia jej skutki. 15. Polska w latach 1956–1980. Zdający: 1) charakteryzuje i porównuje etapy: 1956–1970 […]. 2) wyjaśnia przyczyny kryzysów społeczno-politycznych: 1968 r., 1970 r. […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty; • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • trafnie i w pełni wykorzystał materiały źródłowe; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe, np. ukazał wpływ sytuacji międzynarodowej na przemiany społeczno-gospodarcze w Polsce; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii; • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, np. ukazał przyczyny przemian społecznych; • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym, • w większości wykorzystał materiały źródłowe; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny przemian gospodarczych.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii, np. podał cechy gospodarki socjalistycznej; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych; • podjął próbę wykorzystania załączonych materiałów źródłowych i przywołania ich w tekście pracy.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, nawiązując do treści zawartych w materiale źródłowym; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni; • podjął nieudolną próbę wykorzystania materiałów źródłowych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/